

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 22 Ianuarie, 1896.

Septemăna trecută a fost destinată corupțiunilor de tot soiul, și destăinuiriilor, cari au sgduit din temelie parlamentul nostru, și l-au îndemnat la enunțarea unui principiu, căruia i se dă mare importanță.

A eșit la ivelă, că cu facerea căilor ferate vicinale se fac multe abuzuri, și că în fruntea concesiunilor au stat de comun organele guvernului, adică comiții supremi și deputații dietali, cari di de di convin cu ministrii, și au ocașiunea a esopera concesiunea pentru cai ferate vicinale, se înțelege cu favoruri pentru ei și pentru amicii lor.

Din incidentul unui cas concret, care a eșit la ivelă, la propunerea fostului ministru de culte Csáky s'a luat concludul, ca pe viitoriu comiții supremi și deputații dietali să nu mai aibă dreptul de a sta în fruntea concesiunilor de cai ferate.

Acestui conclud i se dă deosebită importanță, și se așteaptă, ca deodată cu enunțarea lui să încete și abuzurile.

Noi nu o credem. Sistemul e de vină, și de aceea atâtea abuzuri.

Trebuie introdusă o radicală curățire, trebuie stărpită din temelii corupțiunea, și atunci va înceta dela sine ea și la clădirile drumurilor de fer vicinale.

Am atins această cestiune de corupțiune, ca să ajungem la alta, care pe noi mai de aproape ne interesează.

Tot în septemăna trecută s'a descoperit o corupțiune, care a băgat în mare năcaș populațiunea română din jurul Brașovului.

Organele administrative au comis abuzuri cu ocașiunea asentărilor la miliție, și acesta o făceau mai cu seamă cu feciorii din Satulung.

Eliberarea dela serviciul activ militar se continua sistematic în modul cel mai detestabil.

Se făcea speculă, și țărani nostri cădeau jertfă acelor corupțiuni, jertfă în 2 chipuri. Pe de o parte se storceau dela ei sume de bani pentru a le scote feciorii dela miliție, de altă

parte acum a adus la desperare prin faptul, că acele jertfe ale lăcomiei de bani trebuie să facă acum serviciul activ militar, lăsând acasă soții și copii în cea mai mare miserie.

Administrațiunea din comitatul Brașovului voește să acopere păcatele vechi prin suspendarea protopretorelui din acel cerc.

Noi nu cualificăm faptul.

Cercetarea judecătorească, în competența căreia s'a dat afacerea își va urma calea sa, și vom vedea ce se va scote la ivelă.

Pe noi ne indignază faptul în sine, și ne însușă serioase îngrijiri împrejurarea, că corupțiunea a luat asemenea dimensiuni pe toate terenele.

Casurile concrete, de care vorbim, numai din întâmplare au eșit la ivelă, însă ele ne arată un lucru, care ne îngrozesc: ne arată coruptibilitatea amplotiilor dela administrațiune, începând de jos dela notarii dela sate, până sus la comiții supremi.

Și coruptibilitatea acesta s'a urmat sistematic, și ea nu odată a fost spriginită din partea guvernelor, cari s'au succedat dela era dualismului încôce.

Cele mai detestabile corupțiuni și abuzuri s'au întâmplat la alegerile de deputați dietali, și ele nici odată nu au fost nici pedepsite, nici stigmatizate cel puțin.

Alegerile din timpul mai prósper au dovedit, că corupțiunea a luat asemenea abuzuri, încât toți patrioții buni s'au pus pe gânduri de sorțea patriei în toila actualei corupțiuni.

Și organele, cari au comis abuzurile în loc de pedepsă au fost moralicesce remunerate, căci bunele servicii făcute la alegeri li se consideră ca merite, ca titlul de a fi promovați.

Ne înfiorăm, când cugetăm la triste urmări ale sistemului actual de coruptibilitate. Vom ajunge așimane să nu mai fie nimica sânt înainte popoului, căci curentul de așimane prea adânc a intrat în referințele speciale din viața popoului, referințe, pe cari până acum le-a regulat biserica și funcționarii bisericesci.

În sistemul de corupțiune de așimane chiar și legile cele mai bune în aplicare au efect demoralisătoriu.

Ce vom dice însă despre aplicarea legilor politice bisericesci, date în mâna ômenilor protegiați chiar când corupțiunea e în favorul guvernelor, după cum faptice s'au dovedit abuzurile la alegeri.

Va trebui o sanare radicală, și aceea nu se va face cu enunțăriuni principiare, ca cele din septemăna trecută.

Revista politică.

Multe foi au publicat mai în zilele trecute interesantă scire, că ar fi vorba despre schimbarea sancțiunei pragmatice. În legătură cu acesta s'a răspândit și svonul despre o schimbare a succesiunei pe tronul Austro-Ungariei. „P. L.” în nrul de Sâmbătă declară toate aceste sciri de curate scornituri, căre ni merită nici cel mai mic credemnt: Cestiunea succesiunei pe tron nu e din nici un punct de vedere actuală. Mulțumită prevedinței, împăratul Austriei și regele Ungariei își împlinesc în plină putere și vigurositate înalta sa chemare de domnitor, dorința tuturor popoarelor din monarhie este, ca împăratul și regele Francisc Iosif I să conducă încă mulți fericiți ani patria noastră; de o schimbare de domnitor nici vorbă nu pôte să fie. De altă parte succesiunea pe tron atârnată în Austria, cât și în Ungaria e normată prin sancțiunea pragmatică. Pentru Austria a luat împăratul Carol III în anul 1713 dispozițiunea, ca în cazul de stărpire a liniei bărbătesci să urmeze pe tron: în rëndul întâiu ficele lui Carol; după acestea surorile lui Carol, ficele lui Leopold I, și în fine mai departe linia femeiască a casei Habsburg.

Acastă este sancțiunea pragmatică austriacă, care nu privesc și pe Ungoria. Sancțiunea pragmatică ungur-

scă, care normază succesiunea pe tron s'a făcut în anul 1722—23 și are următorul cuprins: În cazul când Carol III ar muri fără succesori bărbătesci, trece coróna Ungariei în rëndul întâiu la ficele lui Carol III și la fiii și ficele acestora; dacă mor acestea, trece coróna la ficele lui Iosif I și la fii și ficele acestora, și dacă mor și acestea la ficele lui Leopold I și la fii și ficele acestora, — și anume pentru toate trei liniile după dreptul celei ce s'a născut mai nainte. Până la mórtea acestor trei linii femeiesci există așa dară pentru Ungaria acelaș sistem de succesiune pe tron, ca și pentru Austria. O deosebire între sancțiunea pragmatică austriacă și cea ungurască există numai într'atât, încât în cea dintâiu toate liniile femeiesci sunt îndreptățite după dreptul celei ce s'a născut mai nainte, la tron, în Ungaria însă sunt îndreptățite numai acele linii femeiesci, cari sunt amintite în lege, mai departe, că în cea austriacă nu se dispune nimic, ce s'e să facă cu țerile coronei, dacă mor toate liniile femeiesci ale casei domnitore, după sancțiunea pragmatică ungurască în acest cas țara recăștigă dreptul de a dispune liber asupra coronei sfântului Stefan. Dar și această diferență — dice „P. L.” — are numai o însemnătate teoretică, pentru-că linia însemnată habsburg-loataringică creșce și înfloresce, încât nu există nici o temere, că se va stinge. Normativ mai e în monarhia noastră, că câtă vreme mai trăiesc un membru bărbătesc în linia principală, acesta urmează pe tron înaintea membrilor de sece femeiesc, chiar dacă stau și mai aproape de monarhul domnitor; această este preferința secului bărbătesc.

Dacă ne îndreptăm acum atențiunea asupra casului concret, atunci rezultă, că după actualul împărat și rege, pentru-că nu mai are un fiu, urmează pe tron cel mai bătrân membru din linia principală, fratele cel mai mare al monarhului, archiducele Carol Ludwig. După archiducele Carol Ludwig trece tronul la fiul său cel mai mare și așa mai departe în

FOIȚA.

Baritonul Popovici.

I.

Ceutorii nostri știu, că baritonul Dumitru Popovici a fost angajat pentru o stațiune în Statele Unite, în urma succesului pe care l'a avut în rolul lui Telramund din Lohengrin la Bayreuth.

Țiarele americane ne aduc vestea unui succes strălucit pentru talentul nostru compatriot. Astfel el este citat în modul cel mai distins în broșura specială consacrată acestei stațiuni, broșură care reproduce și portretul său.

Revista Chic din Cincinnati dela 7 Novembrie 1895, vorbind despre dânsul spune că nu numai este primul bariton al trupei, dar că este considerat ca unul dintre cei mai frumoși ômeni de scenă și unul dintre cei mai mari cântăreți ai operelor wagneriene, în care rolurile sale principale sunt Telramund, Hurvenal, Wolfram, Wotan etc. etc. și adaugă, că este și un favorit al regelui și reginei României.

Țiarul „Chicago-Tribun” dela 24 Novembrie (detaliu curios: fie-care număr al acestui țiar are 52 de pagini) publică portretul lui Popovici și un articol intitulat: Cum Popovici studiază un rol, articol în care cetim următoarele:

„Dl Popovici este un muncitor harnic și totodată și un cugetător. Alaltăieri când zăpada îi bătea ferestrele și-a lăsat pianul și cântecele lui Schuman ca să ne spună cum își crează rolurile.

„De sigur — începe artistul — toți suntem familiari cu cele două scoli dramatice, una care-ți spune să te uiți cu totul și cealaltă care-ți prescrie să fii totdeauna stăpân pe tine însuși. În totă cariera mea prefer să urmez scola cea dintâiu. Omul trebuie să scotă din el tot ce cere rolul, cu riscul via de a-l sdori. Cariera mea scută că va fi cu de ce ani mai scurtă decât dacă m'ași fi menajat, dar prefer o carieră mai scurtă, dominată însă de punctul meu de vedere. În Lohengrin, Telramund are momente în care după-cum s'a întâmplat la Bayreuth el este literalmente obligat să-și smulgă vocea prin masa combinată a corului și a orchestrei.

„De sigur același lucru și în reprezentațiunea noastră în America, afară numai că masa nu este așa de mare. Cum cine-va simte într'o astfel de dramatică situație așa trebuie să mergă. Acestea sunt momente în care nu se pôte da înapoi. Ursc pe cântăreții cari se rețin. D-na Klafsky este o cântăreță, care nici odată nu se crută. Ea dă tot ce pôte și tot ce se cere cu ori-ce sacrificiu.

„Când studiez un rol din punctul de vedere psihologic, mă întreb mai întâi dacă personagiul este dela Nord sau dela Sud, căci pe acest fapt se întemeiază o cesti de prima importanță: temperamentul. Dacă personagiul este istoric, atunci cetesc și studiez tot ce se referă la acel subiect. Opera în sine de sigur o studiez cu deamănuntul ca să înțeleg de d'intregul atât persóna ce am să reprezint, cât și celelalte persónage din piesă.

„Cele mai bune roluri ale mele sunt wagneriane și lor le-am devotat cariera mea. Imi place Meyerbeer și Verdi. Nelusko în Africana imi place mult, dar rolul meu favorit este în Corabia fantomă. Imi pare rău, că nu voi avea ocașia să cânt acest rol în Chicago, deși voi avea ocașie să cânt ma-

rea scenă dela început Duminecă s'era la Teatrul Schiller, dar numai cu acompaniament de piano.

„Telramund are de sigur un cusur, nu este simpatic, căci simpatia este tot timpul pentru Elsa și Lohengrin. De aceea efectul cel produc în acest rol imi face o deosebită plăcere.

„De obicei cântăreții reprezintă pe Wolfram din Tannhäuser prea efeminat. Wagner nu s'a gândit să-l facă slab, cum îl interpretăz atâția cântăreți italieni și germani. De sigur Wolfram se imolază pe sine însuși, dar rămâne tot bărbat. Noi, cântăreții, avem o slăbiciune. Nu ne oprim când ar trebui. Nu putem judeca despre noi înșine. Cu cât cântărețul îmbătrânește, cu atât crede, că pôte să cânte mai bine.”

II.

Mai sus am arătat ce spun țiarele importante din America despre baritonul Popovici. Continuăm.

Tot în „Chicago-Tribun” cetim următoarele:

„Popovici, unul dintre cei doi mari cântăreți wagnerieni ai țilei, are o intensitate egală cu a d-nei Calvé, cu deosebire,

linia bărbătească. Cu un cuvânt toate scrierile răspândite sunt pure scornituri tendențioase și neadeverate; nici vorbă de schimbarea sancțiunei pragmatice, nici vorbă de schimbarea ordinii în succesiunea pe tron.

Din incidentul, că alaltăieri a venit la Pesta și ministrul de externe, contele Goluchowski, „Budapesti Hirlap“ inventează o mulțime de comentarii și preîngrijiri, că adevărat el a venit, ca să ia parte la pertractările pentru pactul economic, o cestiune, care nu cade în sfera lui de activitate; foia ungurească merge atât de departe, încât îl numește și cancelar.

De aici se vede, cât de mult i-ar plăcea foii din Pesta, să năibă Ungaria nimic comun cu Austria. Pare, că uită cu desăvârșire, că contele Goluchowski e ministru comun de externe și în această calitate el e în Pesta tot așa de acasă, ca și în Austria; cei drept, n'are vot direct în pertractările pactului, dar ori când se poate informa dela colegii săi de stadiu, în care au ajuns lucrările lor. Prea mare orăre are „Budapesti Hirlap“ de ministrii austriaci!

În săptămâna trecută s'au răspândit două știri de tot caracteristice: Mai întâi, că s'a încheiat o alianță ofensivă între Rusia și Turcia, al doilea că puterile mari ar voi, să împartă Turcia. Amândouă aceste sciri n'au urmărit decât un scop senzațional; mai toate foile astăzi le desmint cu desăvârșire.

Principele Ferdinand al Bulgariei s'a întors în țara sa din călătoria, ce a întreprins-o la Roma pentru cunoscuta cestiune a trecerii fiului său Boris la confesiunea ortodoxă. Este fapt, că papa nu s'a învoit cu nici un preț, ca Boris să se lăpede de confesiunea romano-catolică; s'a îndurat însă, a-i promite principele Ferdinand, că nu va aplica față cu densul cele mai severe măsuri obicinuite în astfel de cazuri (escumicare d. e.) ci va trece peste cas la ordinea țilei, ca și cum nu s'ar fi întâmplat. Se dice, că această din urmă bunăvoință a papei este de a se aserie grelei situațiuni politice, în care se află de present principele Ferdinand. Într'adevăr că situațiunea nu e tocmai ușoară. Reîntors principele Ferdinand trebuie să se pronunțe înaintea poporului. Aménarea pronunțării ar irita mult pe poporul bulgar, care întreg e ortodox și așteptă, că domnitorul lui se-și împlinescă promisiunea. În cas de refus, s'ar produce de sigur o mișcare periculoasă, care s'ar putea îndrepta chiar în contra lui Ferdinand! Dacă Bulgaria ar rămânea fără principe, atunci cestiia orientală s'ar

aprinde de nou și astfel s'ar periclită și pacea europeană.

Totul depinde deci dela hotărârea lui Ferdinand. Unele foi comunică sub totă siguranța scirea, că nici vorbă nu mai poate fi, moștenitorul Boris va trece sigur la confesiunea ortodoxă. O telegramă dice, că țarul Rusiei a și primit să-i fie naș; prin urmare lucrurile sunt ca și făcute.

Noi ne bucurăm, că poporul bulgar ține așa de tare la ortodocșii lui; i se cuvine laudă și onore. Ne bucurăm, că un principe moștenitor, fie el și bulgăresc, primesce ortodocșismul. Nu înțelegem însă pe așa po-rechitul *vicarius dei* din Roma, cum de nu se învoiesce cu nici un preț, ca un romano-catolic să-și lăpede legea sa, dar de altă parte scrie enciclici către ortodocși, ba trimite misionari interni, chiar d'între români, pe cari îi plătesc cu bani scumpi, pentru ca să seducă sufletele ortodocșilor, ca să treacă la catolicism. Unde e logica papei? Noi dicem, că bine face, că nu permite, ca un romano-catolic să-și părăsească legea lui: dar el, de ce nu dice și nu recunoște, că și noi ortodocșii avem sfânta noastră lege, pe care una cu capul nu o lăsăm, și că el comite o crimă nescusabilă atunci, când seduce omeni d'ăi noștri, români, și-i trimite printre noi, ca să facă proselitism. Ar trebui să înțelegă odată, că dl Christos a ținut: Ce ție nu-ți place, altuia nu face!

Crisa „Institutului Tipografic“ terminată.

Membrii comitetului central al partidului național desființat, s'au întrunit Sâmbătă în ședință plenară ca să decidă în mod definitiv cestiunea de avere a partidului.

Când scriem acestea „Tribuna“ n'a apărut încă ca din ea se scotem sciri esecate despre cele petrecute în sinul comitetului, a trecut la mijloc o di înțregă însă, o Duminică chiar, când omenii au timp mai mult a se ocupa cu cestiunile altora și am aflat și noi destule amănunte de ale întrunirii, cari credem, că sunt destul de esacte, ca să putem informa pe publicul nostru, rezervându-ne a rectifica eventualele greșeli, după-ce va apăre organul partidului.

După cum se vorbește prin cercurile din Sibiu, prezenți au fost domnii: Patriciu Barbu din Reghin; Dr. D. P. Barcian și D. Comșa din Sibiu, Iuliu Coroian din Cluș; Nicolau Cristea din Sibiu; Gherasim-Domide din Rodna veche; Dr. Vasile Lucaciu din Șişești; Dr. T. Mihali din Dej; Rubin Patîția din Alba-Iulia; George Pop din Băsescei; Dr. G. Popoviciu din Lugoș; Dr. I. Rațiu din Sibiu; B.

Rațiu din Făgăraș; A. Suciu din Arad; Dr. G. Tripon din Bistrița și dl Veliciu din Chișineu.

Părintele Mangra, carele nu poate lipsi de nicăiri, încă era pe aici, dar firese, numai pe după culise.

Este știut, că în întrunirea din 11 Ianuariu, membrii Dr. Barcian, Comșa și Fodor își dăduse demisiunea din comitet, ér N. Cristea se declarase în „Tribuna“, că se retrage de pe terenul politic.

Se dice, că Dr. Rațiu pe acești 4 nici nu i-a invitat la această întrunire, ér față de dl Cristea, care nu demisionase din comitet, la urmă totuși a făcut escepțiune, și o di înainte de întrunire l'a invitat în persoană; dl Cristea însă s'a declarat, că se consideră ca eșit din comitet și nu va participa la ședință.

Primul obiect al ședinței a fost actul de abdicare a dl Dr. Barcian și soții.

Dr. Lucaciu a făcut propunerea ca abdicarea să nu se primască și să se invite respectivii domni să participe la ședință.

Acosta propunere s'a primit cu majoritate de un vot și dd. Dr. Barcian Comșa și Cristea s'au invitat la ședință, ér dl Dr. au primit invitarea și au participat.

Era și lipsă de densii, ca să sprijinescă pe agentul lui Brote pe dl Dr. Lucaciu, căci fără ei rămânea numai cu dl A. Suciu.

După acesta s'a pus la pertractare cestiunea Albinii.

Sub durată ședinței s'a prezentat și dl T. L. Albin în sinul întrunirii și a declarat, că: recunoște, că „Institutul Tipografic“ nu e averea lui, ci a partidului; că este gata să dea o declarațiune; că se învoiesce ca institutul să treacă în proprietatea dlui Dr. Rațiu, dacă acesta va sista procesul și va declara, că pentru trecut nu formează nici o pretensiune contra lui; că: ar fi dat declarațiunea acosta și la început, însă la spatele lui au stat membri din comitet, cari l'au îndemnat să facă ceea ce a făcut.

Acosta declarațiune s'a primit din partea tuturor, după aceea T. L. Albin s'a dus la notariul public și acolo a dat declarațiunea act notarial, dl Dr. Rațiu din partea sa a primit declarațiunea și a declarat și el că prin asta se curmă procesul, și contra lui T. L. Albin nu mai are nici pretensiune.

Terminată această afacere, s'a pus la ordinea țilei cestiunea triumviratului de aici: Albin, Duică, Rusu-Șirianu, și a triumviratului din București: Brote, Albin Popovici, și s'a decis, că:

Albin și Duică nici într'un

cas nu mai pot fi primiți în serviciul institutului tipografic.

Pe Russu-Șirianu însă dl Dr. Rațiu, dacă vrea, îl poate aplica ca colaborator la foii sub supraveghierea șefului, sub condițiunea, ca acela să ceară în colónele „Tribunei“ scuse dela Dr. Rațiu și dela public pentru atitudinea sa necorectă de până aci.

Er cu privire la „escilații“ de bunăvoie: Brote, Albin și Popovici, s'a decis ca să se curme cu ei ori-ce legături, și ca ei să nu se considere de comproprietari ai Institutului tipografic.

Acestea sunt în esență memorabilele concluse ale întrunirii de Sâmbătă.

Ce va face Russu-Șirianu? nu se scie.

Unii dic, că el este în stare să primască și rolul umilitor, ce din grație i s'a rezervat; alții însă dic, că nu va putea să primască, pentru-că în casul acea colegii săi întru renitență: Duică și Albin l'ar tracta ca pe un trădător, pentru-că el i-a pus la cale și pe ei să facă ce au făcut.

Tote conclusele s'au luat cu 11 voturi contra 5, ér acele 5 au fost alui Dr. Lucaciu, Suciu, Cristea, Dr. Barcian și Comșa.

Etă la ce s'a redus agitația pătimașă a Drului Lucaciu pentru Brote.

Am avut noi drept ore când am ținut, că: Dr. Lucaciu s'a sinucis?

Dar dd Cristea, Barcian și Comșa cred ore că au învitat atunci, când de nou au primit să sporască suita drului Lucaciu către prăpastie?

Se înșală dacă cred acosta.

Presupunem despre partidul național, că și-a deschis ochii deja, și nu se va mai juca de-a „baba orbă“.

„Vii cu vii, morții cu morții“ dice un vechiu proverb românesc.

La cestiunea salarisării protopresb. și preoților noștri.

O serie de articoli s'a scris în materia acosta și cred, că cuvântul meu nu va fi cel din urmă, — dovadă de însemnătatea cea mare a cestiunei făcute atât de actuală prin legile estraliberale a le și mai estraliberalelui guvern magiar.

La început s'a pus în discuțiune numai dotațiunea protopresbiterilor fiindcă pe densii i-a atins mai simțitor acestea legi, prin stergerea ședulelor dela cununii, decretată de Măritul nostru congres național-bisericesc și prin prescurtarea venitelor dela divorțuri, cari erau până acum aproape singurul isvor de venit pentru protopresbiteri. Domnii, cari au scris articli mai pe urmă la acosta cestiune au încopciat de ea și pe cea a salarisării parochi-

că este de o inteligență mai înaltă. Dar este acelaș fel de geniu, magnetic și pitoresc. Popovici este mai mult decât o personalitate, el este un actor. El poate să ia un rol pe care-l reflectează natura lui și poate să răspundă la esigențele caracterului ce înfățișează.

Același diar, în numărul dela 20 Novembre, sub titlul „Este sara lui Popovici“, Telramund al său în Lohengrin dovedesce marea lui putere, spune următoarele:

Audiența, care a ascultat pe Lohengrin sara trecută, a fost numerosă și cu desăvârșire wagneriană, neaplaudând decât la sfârșitul actului, dar atunci cu frenesie. Când cortina a căzut după al doilea act și principalii artiști au fost chemați la rampă, Popovici a fost primit cu Vivat și explozie de aplause, directorul Damrosch fiind chemat, a venit între Behrens și Popovici. Suridând, s'a întors către acesta și i-a strâns mâinile cu căldură ca să-i arete căd aprecia jocul seu. Și a fost un nobil joc. În suvenirul acestei reprezentanții figura lui Popovici rămâne cea mai vie în memorie. Aséră a fost un nou Telramund, Telramundul lui Wagner. Cu o declamațiune escelentă și cu un fisic care-i permite să înfățișeze rolul cu cea mai mare esactitudine, dl Popovici a re-

alisat o personificație cum nu o poate concepe decât un adevărat mare artist. El este în special elocuent în espresia feței.

Articolul continuă laudând puterea de muncă și perfecțiunea baritonului Popovici și conchide spunând, că atât cântecul cât și jocul rolului Telramund nu pot să fie egale de nimeni în generația noastră.

Este firese că diaristii americani să fie doritori să dea cetitorilor lor ceva detalii despre viața cântărețului favorit. Astfel ni se povestesc viața dlui Popovici, în care nu se uită a se spune, că ceea ce l'a împins să ia cariera operei germane a fost sfatul regiinei României, Carmen Sylva, care l'a audiat într'un concert la Sinaia.

Dl Popovici nu uită se amintescă numele primului său profesor dnul G. Ștefănescu. D-sa arată, că a refuzat să cânte la opera din Paris, ne voind să cânte rolurile wagneriene în franțuzesce și conchide spunând:

„Sunt singurul Român, care am luat cariera operei germane. Ceilalți și-au ales opera italiană. Avem buni cântăreți în România și ei au temperamentul cald meridional. Regina României, căreia îi datoresc alegerea carierei mele, în totdeauna me acom-

paniază când cânt la Sinaia. Ea e o escelentă acompanianistă și avem programe lungi de Schubert și de Schumann împreună.

„Sunt fericit, că regina României este așa de admirată și de cunoscută în această țară și că eu, un Român, sunt cel dintâiu care cânt aci operile lui Wagner în nemțesce, căci cariera germană este cea mai mare“.

Un alt diar din Chicago, „Chicago Evening Post“, dela 19 Novembre, vorbind de Popovici, spune:

„Popovici aparține rasei cântăreților gigantică cu tinărul Reszke, Lassalle și Plancon. El poate să se lupte cu cel mai bun dintre ei. O voce sonoră, întinsă, admirabil adoptată cu declamația lui Wagner, un stil magnetic și o înfățișare, care sugerează devotamentul și eroismul, sunt însușirile lui Popovici. El, de sigur, este cel mai tare din trupă“.

Diarul „Enguier“ din Cincinnati, dela 14 Novembre, vorbind de Popovici, dice, că în rolul său el a fost personificarea cea mai puternică, cea mai artistică și cea mai dramatică ce s'a vădut vre-odată.

Diarul descrie cu cea mai mare căldură interpretarea plină de viață a lui Popo-

vici și spune, că a fost astfel cum a putut s'o viseze Wagner însuși.

Tot astfel diarul „Chicago Dispatch“, din 20 Novembre spune, că aplausele pentru Popovici, care a fost punctul culminant al reprezentației, s'au transformat în ovațiuni.

„Chicago Times-Herald“ dela 20 Novembre nu este mai puțin entusiast și, vorbind de ovațiunile, care s'au făcut lui Popovici, dice, că nici odată o onore n'a fost mai drept atribuită.

„Chicago Evening Post“ dela 20 Novembre mai spune despre Popovici următoarele:

„Vocea lui Popovici este caldă și flexibilă. El are temperant și este genial; are o sensibilitate adencă, un sentiment întins și o pasiune covârșitoare. Metoda sa pare a fi un lucru născut din propria sa natură și nu prea mult modificată de artă. Omul acesta are o energie și o putere masivă, care amintesc pe Salvini. Ceea ce miră mai mult publicul este supremul natural al interpretării. Artistul este pierdut în rolul său. Interpretarea înțregă este de o nespusă măreție“.

lor și acesta cu tot dreptul, deore-ce chipul cum sunt salariați și aceia de prezent, numai de învidiat nu e. Românul dice: „In tot binele este ceva rău și în tot răul este și ceva bun.“

Forțe puțin bine pôte fi și în nouele legi bisericesci și acest puțin bine s'ar putea reduce numai la unica împregiurare, că s'a făcut adecă atât de actuală cestiunea salarisării protopresbiterilor și preoților nostri căci putându-se deslega această problemă în chip multumitor, ar da un nou și puternic avânt întregii prosperări a bisericii noastre.

Unde ar fi clerul și poporul nostru, dacă și măcar numai de 20-30 ani s'ar fi salariat corăspundător preoțimeii noastre? Sigur, că dacă nu înaintea — dar cel puțin pe o treptă cu cel mai înaintat cler și popor din patria noastră. Fînd salariați preoții conform poziției lor n'ar fi fost necesități a alerga la cósă, sapă etc. ca să-și câștige pâinea de toate zilele pe acest câmp atât de chinuit pentru un preot, care dorește, ba are sfîntă datoriță de a promova cultura și moralitatea poporului, ci i-ar fi fost dată posibilitatea a sta ziua-noptea în serviciul bisericii și neamului lor. Nu zic, că preotul se nu se ocupe absolut de economie, că el și pe acest teren are de a premerge cu exemple bune poporului, care încă e silit în favorul său a ținea pas cu alte națiuni în marea evoluțiune economică a timpului nostru; vréu numai a constata, că fiind preotul silit a trăi numai din economie, comerțu etc. mai ușor cade în ispita materialismului, în detrimentul chemării sale de păstor sufletească și învătător a parochienilor săi.

Ôre nu slaba dotare a preoților e cauza rămănerii îndărăpt a clerului și poporului nostru? Ba da, căci altfel nu s'ar ivi necesitatea a institui de paroch în multe parochii indiviți cu o cualificațiune de tot minimă, nu s'ar fi făcut la finea seculului luminilor rugări în sinodul archidieceșan ca cea a sinodului protopresb. din Hațeg pare mi-să în anul trecut și nu am avea la cursul teologic tineri atât de puțini cu testimonii de maturitate ca în anii din urmă. La teologiile altor confesiuni se îmbulzesc tinerii cu maturitate — cu mai puțină pregătire nici că se admit, — ér noi ne bucurăm dacă putem avea în câte un curs teologic 2—3 din clericii noștri câte cu 7—8 clase gimnasiale și și acestia adesea numai vocațiune nu au pentru cariera de preot, sunt însă constrânși din lipsa de mijloce a îmbrățișa această carieră, fiind ascultarea teologiei mai puțin costisitoare decât ale altor facultăți pentru cari ar avea pôte mai bună fclinare. Tristă constatare, dar adevărată.

Nu cred, că va constata cineva contrariul, că adecă nu slaba dotare a preoțimeii ar fi cauza, că nu avem mai mulți preoți cu o cultură mai superioară; deci regularea salarisării preoțimeii se mai pôte amîena numai în contul prosperării bisericii și poporului nostru în special în timpul de acum.

Critica stare a dotațiunii protopresbiterilor, s'a discutat mai mult și e constatat, că este și acesta o cestiune neamănavă. Rămâne numai a ne da după puțină seama, că cine va putea și ar fi chemat mai cu deosebire a efectui mai bine și mai cu înlesnire această reformă a salarisării funcționarilor bisericesci, căci păstrarea, cruțarea îndoită și cornele plugului recomandate de părintele protopresbiter Manegut deși sunt foarte bune principii, totuși nu sunt în stare a asigura subsistința preoțimeii și a atrage tineri cu mai multă pregătire pe cariera preoțescă. Alt expedient nu este decât ca această radicală reformă să o îndeplinească poporul nostru, fondurile eparchiale sau statul.

Poporul? Dar acesta e absolut împotente față de o reformă atât de

mare. Multele dări a le căror număr pôte nici un ministru unguresc de finanțe nu l' scie, l'a sleit într'atîta, că al mai îngreuna și cu o salarisare corăspundătoare a preoților și protopresbiterilor ar fi identice cu al depărta și mai mult de biserica și neamul lui și a l' face să decadă și mai tare dela moralitatea lui, care singură numai asigură existența unei națiuni și a unui stat. E constatat cu cătă greutate plătesc el și numai puținul bir preoțesc — o ferdelă de bucate și o zi de lucru — care în celea mai multe parochii e aproape singurul venit — dotațiune — al preotului. Poporul e bun și ascultător de preotul său. Când vine însă timpul ca să-i plătescă birul sau ceva tacsă pentru botez, înmormîntare etc. de odată se schimbă situațiunea: preotul e rău, neîngăduitor, trăgău etc. și cei ce pescuesc în turbure, și află cea mai bună ocaziune a înstrîina pe popor de preotul său. Întrebat fiind un preot, că ce venit are dela parochienii săi a dat următorul răspuns cam sarcastic dar foarte adevărat: „o mîrță de goz și o țî de rușine.“ Și în adevăr, poporul mai pretutindinea e datat a să plăti de preotul sau ca Cain, cu ce are mai rău din rodurile sale; ér când îi face căia cea de lucru, aevea îi lucră ca'n „clacă“, după ce însuși preotul are de a se ruga din casă în casă în fie-care dimineță pentru de a-și căpăta 2—3 lucrători, cari încă-i lucră mai mult de „pomeană“ decât din simț de datoriță. A recurge pentru încassarea birului la organele administrative înseamnă a-ți înstrîina poporul și mai tare și a-i te face urgisit și nesuferit. Aflându-și încă poporul și „buni sfătuitori“ în nisce funcționari netrebnici sau în conducători și credincioși „nazarineni“ cari acum cutrieră țara spre a și câștiga aderenți a-i sectei lor cu fel de fel de cuvinte ademenitoare și înșelătoare, se nu se mire nimenea dacă poporul de odinioară moral și religios se va mulțumi a-și numai cu „căsătorie civilă“, mîne și va înmormînta mortul fără preot, căci legea nu l' deobligă a-și face înmormîntarea cu preot, ci numai ca cadavru să nu l' fină neîngropat mai mult de 48 ore și poimîne se va mulțumi numai cu înscințarea casului de naștere la conducător de matricule, fără a mai și boteza pe noul născut cu preotul, căruia ar trebui se-i plătescă pentru botez tacsă îndatîna. — Astfel dar, din principiu moral, național și economic poporul trebuie cruțat cu ori ce preț dela această reformă.

Cine dar să deoteze preoțimeea?

Eparchiile? Nu! Acestea tot asemenea nu pot, că nu dispun de asemenea fonduri. Puținele fonduri ce sunt toate și au destinațiunea lor tot așa de reclamată de împrejurări ca și dotarea preoțimeii.

Am vădut când cu salarisarea învățătorilor. Legea statului preinde, 300 fl. pentru un învățător, salar de altfel destul de moderat și totuși Eparchiilor nu le-a succés al asigura nici acesta chiar pe lângă cea mai mare bună voință. Chiar apelul făcut la popor nu a avut rezultat dorit, de a crea un fond din care să se completeze salariile date de parochii ca se ajungă minimul pretins de lege. Pentru dotarea preoțimeii ar trebui o sumă neasemănat mai mare, dacă numai nu s'a reduce protopresbiteratele și parochiile la jumătate, cea-ce încă numai în favorul bisericii și a poporului nu ar fi.

Între astfel de împregiurări grele pentru eparchiile și poporul nostru n'ar fi ôre chemat statul a să îngrije de asigurarea subsistinței preoțimeii?

Statul? Ba da! El are singur datoriță a să îngrije de dotarea preoțimeii cu atât mai vîrtos, că însuși statul a creat și greutățile de subsistință a preoțimeii prin legile sale politice-bisericesci. Preoții sunt apostolii

propovăduitori a-i moralității. Moralitatea și religiozitatea sunt temelii cea mai solidă a at a națiunilor cât și a statului. Prin urmare guvernul ar trebui însuși să se îngrijescă de subsistința preoțimeii, care neocănit se ostenește la întărirea statului prin moralitate și religiozitate. Existența de o mie de ani a statului nostru ar trebui să fie un memento puternic de religiozitate și moralitate în ochii guvernului.

Deci în vîrtutea serviciilor ce le-a adus și le aduce preoțimeea statului, în vîrtutea numărului credincioșilor noștri și a milioanei de fl. ce acestia le varsă an de an în visteria statului, biserica noastră nu trebuie să cerșiască în cel mai strict înțeles al cuvîntului să pretindă dela stat salarisarea corăspundătoare a protopresbiterilor și preoților nostri.

„Sunt vremile critice și grele“, zic unii, „nu e timpul să încercăm așa ceva acum“. De ce nu? „Vremile“ ômenii le fac. Ôre dacă vom sta noi amorțiți și numai „din tufă“ vom urmări schimbarea „vremilor“ nu se vor schimba acestea în și mai „grele“? Veniva și așteptavom să vină guvernul dela sine și să ne dea ceva? Ar fi o politică cam riscată. Va cere guvernul contra serviciilor dela preoțime? Nu cred, pentru că dór' numai nu va pretinde să predicăm în biserică unguresce s'au să purtăm în loc de reverandă „diszmagyar“. Ne va judeca pentru acțiunea noastră politică? Acesta și astfel se va reduce numai la alegerile parlamentare după cassarea autonomiei comitatelor și a comunelor. Apoi dór' nu vom sta nici noi în veci în passivitatea, de care numai bucura se pot adversarii nostri.

Va veni timpul și încă pôte în curînd, că prin legea nouă se va garanta curățania și libertatea alegerilor, se va reduce censul electoral și dór' ne va fi și nouă posibil a ne ridica vocea în parlament contra nelegiuirilor. Legea pentru reducerea censului electoral și legea pentru iudicatura curială în cestiile electorale se va intrupa cu atât mai curînd, cu cât sunt reclamate imperios acestea legi nu numai de naționalitățile nemagiare dar însuși de o partidă considerabilă a națiunii privilegiate, de cea națională a conțelui Apponyi. Ce-i drept acestea legi sunt o rușine pe statul nostru, căci dovedesc, că la noi a fost pîn'acum totul întors pe dos, aducerea lor însă totuși se va întempla și din considerațiunea de mai sus, căci în fine guvernul trebuie să împace în ceva chip și pe Apponyi, care-i face mari greutăți în mersul lui fals liberal.

Să așteptăm pînă se vor schimba „vremile“, pînă va veni la cîrmă un guvern mai drept nu ar fi consult, ca și a aștepta cu toate justețele noastre postulate pînă ni se va reda din bună voie „Autonomia Transilvaniei“. De sine nu va veni nici un guvern magiar a ne da nimic nici odată.

Și în fine încă ceva. Drept vorbind canónele bisericesci nici nu permit preoțimeii a să mesteca în treburi lumesci, a face atîta politică cîtă ne-ar impune canónele Slavici-Brote-Lucaciane. Dacă însă timpul a adus cu sine, ca în interesul conservării naționale a poporului nostru preoții să dea sfaturi bune credincioșilor și în cestiuni politice, — salarisarea dela stat numai bine ne-ar aduce și étă de ce: Poporul nostru este bun și ascultător numai de dat nu dă bucurios. Când odată el nu ar mai plăti direct pe preotul, acesta ar avea mai mare influință asupra lui, sfaturile lui ar fi bine ascultate și urmate și legătura de aproape două mii de ani dintre popor și preot s'ar mai întări. Nu înțeleg ca preotul să țină discursuri politice bombastice în meetinguri de stradă, are el mai bună ocaziune acasă în parochie de a da sfaturile bune poporului pe toate terenele. Deci contra serviciilor, cari se accelereze magiarisarea

nu pôte aștepta guvernul dela preoțimeea noastră; de altfel magiarisarea e o utopie în veci nerealisabilă la poporul nostru, care are o conștiință națională mai dezvoltată ca ori și când.

Că totuși cu ce condițiuni ar dota statul preoțimeea nu putem sci prin urmare nici nu ne putem pronunța asupra lor. Acceptarea sau respingerea lor cade în competența factorului care ar negocia în afacere cu guvernul. Și chiar condițiunile să fie înacceptabile și pertractările să nu ducă nici la un rezultat favorabil, totuși încercarea n'ar fi de prisos.

Organul competent, care să trachteze cu guvernul cestiunea nu pôte fi altul, decât congresul nostru național-bisericesc. Afacerea privesce întriformă preoțimeea din toate trei eparchiile noastre. În congres sunt reprezentate toate trei, ér deputați acestui congres sunt flórea inteligenței și clerului nostru, — deci numai dela această înaltă corporațiune pôte să se aștepte deslegarea acestei probleme, care este atât de ponderosă și urgentă, că ar merita să se ocupe cu ea chiar în o sesiune extraordinară mărîtul nostru congres național-bisericesc.

Resumând acum celea dîse mai sus constatăm că: prin introducerea legilor politice-bisericesci s'a făcut aproape imposibilă subsistința n'au numai a protopresbiterilor ci și a preoților nostri. Cestiunea salarisării lor e neamănavă și nu se pôte separa una de cealaltă. Poporul nostru nu pôte îndeplini această reformă și nici nu e consult a l' forța la această din punct de vedere moral, național și economic. Eparchiile n'au mijlocele și fondurile necesare spre acest scop. Deci numai statul singur e chemat și îndatorat a să îngrije de dotarea preoțimeii. Factorul cel mai competent, care să se ocupe mai deaproape cu cestiunea e congresul național-bisericesc, care ar fi de dorit a să întruni în sesiune extraordinară.

V. T. Balcescul.

Bibliografie.

A apărut:

„Transilvania“, organul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura podorului român, Nr. I—II Sibiu, Ian.—Febr. 1896. Anul XXVII. sub direcțiunea Dlu Dr. C. Diaconovich cu armătoriuul sumar:

„Mutatis Mutandis“, (Asociațiunea și organul ei). — „Pomul de Crăciun“, de Dr. P. Span. — „Dr. G. Weigand“, de Dr. E. Dăian. „Documente“, ref. la is. lui Michail. E conomi. — „Rhaeto-Romani“. — Economi. — „Compasul românesc“. — „Raportul camerei de comerț și industrie din Brașov“. — „Merceologia și Technologia“. — „Insoțirile de credit (Reiffen).“ — „Bibliografia: „România agricolă.“ — „Sciință, Literatură și Artă: „Cea mai nouă descoperire“. — „Plugari pe scenă“. — „Biblioteca Bruchenthal“. — „La Hongrie millenaire.“ — „Populațiunea monarhiei noastre.“ Diaristica în România. — „G. Dima.“ — „Reviste (I. „Ateneul Român“, II. „Archiva.“) — „Bibliografia: „Monografia comunei Orlat.“ — „Astra: „Dr. G. Weigand“. — „Dela scóla de fete“. — Emke: — „Povești din popor.“ — Partea oficială: „Cătră inteligența română“. — „Invitare la prenumerațiune.“ — „Autorii „Enciclopediei române.“ — „Proces verbal din ședința comitetului Asociațiunii transilvane, ținută la 2 Ianuarie 1896.“ — „Rectificare“.

Prețul abonamentului: pentru Austro-Ungaria 6 coróne, pentru străinătate 10 franci. Membrii Asociațiunii o primesc gratuit

Recomandăm publicului român cu totă căldura acest organ de publicitate al Asociațiunii noastre culturale.

Nr. 1075—895

[5] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroch în parochia de a III-a clasă din Gușterița în sensul rezoluțiunii Preavenerabilului Consistoriu arhiepiscopescan dto 28 Novembre 1895

Nr. 8069, se escrie prin acesta concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în fôia destinată pentru atari publicațiuni „Telegraful Român“.

Emolumentele pe lângă locuința parochială corăspundătoare cu cele trebuincioase la purtarea economiei de câmp, a porțiunei ca-

nonice de 21 jugere arătoriu și fênați, calculate la olaltă dau un venit anual de 403 fl.

Doritorii de a reflecta la acest post vor avea de a-și așterne suplicile de concurs instruite conform normelor în vîgore până la termenul indicat, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, avînd a se prezenta în personă

în comună înainte de expirarea concursului spre a-și documenta desteritatea în cele rituale și cualificațiunea în practica acelora unde vor primi și informațiuni mai detaiate. În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral al Sibiului:

Ioan Papiu, protopresb

„ARDELEANA“, institut de credit și economii, societate pe acții.

Nr. 5/1896.

[7] 1—1

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății, se învîtă, în virtutea Ș-lui 18 al statutelor, la a

X-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Orăștie la 20 Februarie 1896 st. n. la 2 ore după amăzi în sala cea mare din casa proprie (Piața-mare Nr 2), cu următorii

Program:

1. Raportul anual al Direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghiare.
3. Decisiune asupra compturilor anuale.
4. Împărțirea profitului curat.
5. Ficsarea prețului biletelor de prezență pentru anul viitor.
6. Alegerea alor 2 membri în Direcțiune.
7. Alegerea comitetului de supraveghiare pe un nou period de 3 ani.
8. Eventuale propuneri făcute în temeiul Ș 28 din statute.
9. Esmiterea alor 2 acționari, pentru verificarea procesului verbal,

încheiat în adunarea generală.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare, sunt poftiți a-și depune acțiile și documentele de plenipotență la cassa institutului cel mult până la 19 Februaru a. c. st. n. 12 ore antemeridiane.

Din ședința plenară a direcțiunii institutului, ținută la 11 Ianuaru 1896 stilul nou.

Ioșif de Orbonaș m. p., președinte.

Dr. Ioan Mihu m. p., director-esecutiv.

Contul bilanțului.	
Active:	Passive:
Cassa în numără fl. 7842.08	Fonduri proprii:
Efecte publice 40.537.10	Capital social:
Efectele fondului de pensiune 9760.09	2000 acții à fl. 50 fl. 100.000.—
Efectele fondului de zidire 1000.—	Fond de reserăă 55.257.01
Împrumuturi pe cambii cu giranți 410.317.68	Fond de pensiune 9760.09
Împrumuturi pe cambii cu wcop. hip. 208.635.62	Fond. înfru acoper.
Împrumuturi pe hipotece 167.837.43	perd. inst. 6752.72
Împrumuturi pe oblig. cu cavenți 128.808.45	Fond de zidire 1000. fl. 172.769.82
Împrumuturi pe efecte publice 770.—	
Realități fl. 32.778.82	Avansuri dela banca
după amortisare 163.82	austro-ungară 22.400.—
Mobilier 604.80	Cambii reescomptate 170.249.25
după amortisare 60.48	Depuneri 628.462.08
Diverse conturi debitoare și inter. rest. 19.627.27	Dividende neridicate 338.26
	Interese anticipate pro 1896 10.768.91
	Diverse conturi creditore 1793.09
	Profit curat 21.513.58
	fl. 1,023.294.99
	fl. 1,023.294.99

Contul profitului și perderilor.	
Spese:	Venite:
Interese:	Profit transpcrtat din anul trecut fl. 474.82
pentru fond. de res. fl. 2239.96	Interese:
„ dep. spre fruct. 30.976.25	dela împr. pe cambii
„ cambii reesc. 14.138.97	cu giranți fl. 37.148.15
	dela împr. pe cambii
Spese:	cu acop. hip. 17.131.59
a) salarii și marce de	dela împr. pe hipotece 14.353.51
prezență 7348.30	dela împr. pe oblig. cu
b) chirie, potto, tipă-	cavenți 12.037.25
rituri, diverse 1748.18	dela împr. pe efecte
	publice 61.69
Contribuțiune:	dela efecte publice 1812.11
directă 3952.99	
de 10% la int. de dep. 3249.34	Provisiuni 39.11
și comp. de tim. 7202.33	Chirie 2333.64
Amortisare:	
din realități 163.82	
din mobilier 60.48	
Profit curat 21.513.58	
	fl. 85.391.87
	fl. 85.391.87

Orăștie, la 31 Decembre 1895.

Ioșif de Orbonaș m. p., membru în direcțiune.

Nicolau Vlad m. p., membru în direcțiune.

Dr. Ioan Mihu m. p., director esecutiv.

Nicolau Vilt m. p., prim-comptabil.

Subsemnatul comitet am esaminat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Orăștie, la 31 Ianuaru 1896.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Constantin Baicu m. p., Ioan Lazaroiu m. p., Ioan Branga m. p.,

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobree 1895.

Budapest — Predeal											
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone
10.—	8.05	—	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta	↑	5.45	7.2	7.—	1.50	6.20
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	↑	2.29	5.23	3.37	11.44	3.30
1.33	5.48	—	11.33	12.48	P. Ladány	↑	12.05	3.46	1.19	10.03	1.31
3.42	7.08	—	1.48	2.12	sos. Oradea-mare	pl.	—	2.26	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15	—	2.06	2.20	pl. } ↑	sos.	—	2.19	10.44	8.38	11.17
4.38	7.43	—	3.03	2.50	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18	—	3.45	3.26	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.46	10.08
5.43	—	Tren micst	4.06	—	Bratca	↑	Tren micst	—	9.10	—	9.50
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	Cincia	↑	5.40	12.47	8.32	7.08	9.19
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Huiedin	↑	4.52	12.17	7.54	6.39	8.37
8.07	—	5.05	6.24	—	Ghirbău	↑	2.55	—	6.54	—	7.37
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	sos. Cluș.	pl.	2.—	11.01	6.13	5.23	7.—
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl. Apahida	sos.	—	10.45	5.45	4.48	6.45
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Ghiriș	↑	—	—	5.18	4.23	6.27
10.12	12.50	—	10.40	7.27	Cucerdea	↑	—	9.24	3.53	3.—	5.21
10.42	1.25	—	11.25	7.50	Uióra	↑	—	8.54	3.06	2.20	4.47
11.01	1.43	—	11.54	—	Vințul-de-aus	↑	—	—	2.48	2.—	4.31
11.09	1.52	—	12.04	—	Aiud	↑	—	—	2.40	1.51	4.24
11.31	2.18	—	12.34	8.17	sos. Teiuș.	pl.	—	8.23	2.11	1.23	4.03
11.48	2.40	—	1.—	8.33	pl. Crăciunel	sos.	—	8.06	1.45	12.54	3.42
12.25	—	—	1.40	8.38	Blăș	↑	—	7.59	1.10	—	2.49
12.52	—	—	2.17	—	Micăsasa	↑	—	—	12.39	—	2.24
1.06	—	—	2.35	9.09	sos. Copșa-mică	pl.	—	7.30	12.24	—	2.10
1.37	—	—	3.14	—	Mediaș	↑	—	—	11.48	—	1.38
1.52	—	—	3.34	9.42	Elisabetopole	↑	—	6.56	11.29	—	1.18
2.13	—	—	3.49	9.44	Sighișora	↑	—	6.54	11.14	—	1.01
2.32	—	—	4.11	9.59	Hașfalău	↑	—	6.41	10.55	—	12.46
3.04	—	—	4.48	10.22	Homorod	↑	—	6.20	10.21	—	12.16
3.40	—	—	5.27	10.51	Agostonfalva	↑	—	5.53	9.42	—	11.39
4.03	—	—	6.10	11.12	Apața	↑	—	5.33	9.13	—	11.17
5.34	—	—	7.50	12.26	Feldioara	↑	—	4.27	7.45	—	10.02
6.12	—	—	8.30	12.58	sos. Brașov	pl.	—	3.53	7.02	—	9.22
6.41	—	—	9.03	1.15	pl. Timiș	sos.	—	3.37	6.36	—	8.57
7.16	—	—	9.38	1.34	Predeal	↑	—	3.16	5.53	—	8.23
8.—	Tren accele-rat	—	10.25	2.09	sos. București	pl.	—	2.45	5.08	Tren de per-sone	7.43
—	11.—	—	—	2.19	—	—	—	7.01	2.18	—	9.08
—	12.26	—	—	3.01	—	—	—	6.—	1.42	—	8.28
—	1.11	—	—	3.31	—	—	—	5.11	1.12	—	8.01
—	8.30	—	—	9.30	—	—	—	—	8.35	—	8.15

Budapest — Arad — Teiuș											
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren micst
—	—	—	—	—	pl. Viena	sos.	—	—	—	—	—
—	—	8.05	1.55	10.—	Budapesta	↑	7.20	1.10	6.10	—	—
—	3.10	10.56	3.49	1.05	Szolnok	↑	4.14	11.19	2.53	9.30	10.58
—	9.10	3.55	6.52	6.10	sos. Arad	pl.	11.20	8.18	9.40	5.15	3.56
—	—	—	—	—	pl. } ↑	sos.	10.50	8.08	8.55	—	6.59
—	2.30	4.30	7.02	6.35	Glogova	↑	10.88	—	8.43	—	6.46
—	2.44	4.42	—	6.46	Gyrok	↑	10.15	—	8.19	—	6.17
—	3.14	5.04	—	7.06	Pauliș	↑	10.02	—	8.06	—	6.01
—	3.31	5.15	—	7.17	Radna-Lipova	↑	9.49	7.28	7.53	—	5.45
—	3.58	5.33	7.47	7.34	Conop	↑	9.19	—	7.22	—	5.07
—	4.30	5.57	—	7.57	Bérvava	↑	9.2	—	7.05	—	4.49
—	4.50	6.13	—	8.13	Soborșin	↑	8.20	6.34	6.23	—	4.—
—	5.40	6.58	8.48	8.53	Zam	↑	7.45	6.08	5.46	—	—
—	—	7.26	9.07	9.22	Gurasada	↑	7.18	—	5.16	—	—
—	—	7.52	—	9.—	Ilia	↑	7.08	5.45	5.05	Tren micst	—
—	—	8.08	9.31	10.04	Branicica	↑	6.44	—	4.39	—	—
—	—	8.26	—	10.22	Deva	↑	6.20	5.19	4.14	10.52	—
—	—	8.52	9.57	10.48	Simeria (Piski)	↑	6.5	5.07	3.7	10.35	—
—	—	9.06	10.08	11.02	Orăștia	↑	5.09	4.39	3.17	09.51	—
—	—	9.52	10.37	11.43	Șibot	↑	4.44	—	2.54	9.27	—
—	—	10.16	—	12.06	Vințul de jos	↑	4.22	—	2.31	9.03	—
—	—	10.40	—	12.30	Alba-Iulia	↑	4.04	3.59	2.13	8.47	—
—	—	10.54	11.17	12.44	sos. Teiuș	pl.	3.19	3.36	1.35	8.11	8.55
—	—	11.30	11.40	1.20	—	—	—	—	—	—	—

Budapest, gara de vest — Orșova — Verciorova											
Orient.	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Orient.	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient.	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone
8.36	11.—	9.—	9.35	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	—	7.20	7.07	6.45
Vineri	—	—	—	—	pl. Budapest	sos.	6.30	10.10	2.10	1.25	9.—
1.30	8.30	2.3	7.25	10.25	sos. Timișora	pl.	9.25	—	9.01	7.50	4.10
6.39	5.31	8.02	5.49	—	pl. Caransebeș	sos.	8.09	7.14	8.55	7.42	—
6.47	—	8.10	7.15	—	Băile Herculanee	↑	5.15	4.15	—	5.39	—
—	—	10.29	10.32	—	Verciorova	↑	2.37	—	4.40	3.21	—
11.05	—	12.30	1.09	—	Bucuresci	↑	12.50	—	3.40	2.10	—
11.45	—	1.20	2.39	—	—	—	11.25	—	7.—	5.50	—
10.55	—	11.40	6.25	—	—	—	—	—	—	—	—

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.											
—	2.25	8.10	3.11	8.59	↕	Cucerdea	↗	7.41	2.36	8.31	1.18
—	3.14	8.51	3.52	9.40		Ladoș		7.03	1.58	7.43	12.32
—	5.07	10.27	5.26	11.11		Oșorheiu		5.30	12.25	5.50	10.35
—	5.40	10.42	5.86	—	↕	Reghinul-săs.	↘	—	9.20	5.04	10. —
—	7.19	12.21	7.19	—				—	7.49	3.25	8.25